

Ὁ ἀναγνώστης ἐνθυμείται ὅτι ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ πολλοὶ ὑπῆρχον καὶ ἀκμαῖαι ἑλληνικαὶ ἀποικίαι (Κεφ. Ε' βιβλ. Β' τοῦ πρώτου τόμου), καὶ ἐνθυμείται ὡσαύτως ὅτι αἱ ἀποικίαι αὗται, ἔτι ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ἕκτης ἑκατονταετηρίδος, ἤρχισαν δεινῶς νὰ πιέζωνται ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων φυλῶν, Λευκανῶν, Βρεττίων καὶ ἄλλων. Εἰς τὰ δεινὰ ταῦτα προσετέθησαν κατὰ τὰς δύο ἀκολουθίους ἑκατονταετηρίδας αἱ τῶν Συρακουσίων τῆς Σικελίας ἐπιθέσεις, ὥστε αἱ ἑλληνικαὶ αὗται ἀποικίαι, περιελθοῦσαι εἰς πολλὴν ἀμηχανίαν, ἐζήτησαν ἐκ διαλειμμάτων τὴν συνδρομὴν τῶν κατὰ τὴν κυρίως Ἑλλάδα ὁμογενῶν. Οὕτως ἐν ἔτει 345, ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῶν Ταραντίνων. ἔλθων εἰς Ἰταλίαν ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Ἀρχίδαμος, ὁ τοῦ περιφήμου Ἀγησιλάου υἱός, διεπολέμησεν ἐπὶ ἑπταεταίαν πρὸς τοὺς Λευκανοὺς, μέχρι οὗ ἔπεσεν ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ. Τότε οἱ Ταραντῖνοι ἐγράφησαν πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Ἡπειρωτῶν Ἀλέξανδρον, τὸν ἀδελφὸν τῆς Ὀλυμπιάδος, ὅστις μετὰ πολλὰς ἐστρατείας ἔπεσεν ἐπίσης ἐν τῷ πρὸς τοὺς Λευκανοὺς ἀγῶνι, μετὰ 20 δὲ περὶ τοῦ ἔτη ἐπεραιώθη ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, ὡσαύτως κατὰ πρόσκλησιν τῶν Ταραντίνων, τοὺς ὁποίους πάλιν ἐπίσσαν οἱ Λευκανοί, τρίτος ἐπίκουρος, Κλεώνυμος ὁ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Κλεομένους υἱός, ὅστις ἐβίασε τρόντι τοὺς Λευκανοὺς νὰ εἰρηνεύσωσιν. Ἄλλ' ἀμέσως ἔπειτα συμμαχήσας μετὰ τῶν βαρβάρων τούτων καὶ καταπιέσας τὰς ἑλληνίδας πόλεις τὰς ὁποίας εἶχεν ἔλθει νὰ προστατεύσῃ προεκάλεσε τὴν πρώτην τῶν Ρωμαίων ἐπέμβασιν εἰς τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων τῆς κάτω Ἰταλίας. Οἱ Ρωμαῖοι, ἔθνος ἀνήκον, ὡς καὶ οἱ Ἑλληνες, εἰς τὸν ἑλληνολατινικὸν κλάδον τῆς ἰνδογερμανικῆς φυλῆς, ἤρχισαν νὰ διαμορφῶνται ἀπὸ τῆς ὀγδόης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὁρμώμενοι ἀπὸ τῆς ἐν τῇ μέσῃ Ἰταλίᾳ κειμένης πρωτευούσης αὐτῶν Ρώμης, καὶ εἶχον ἐν τῷ μεταξύ, θαυμασίως ὀργανωθέντες ἑπιπολιτικῶς τε καὶ στρατιωτικῶς, κυριαρχήσει ὅλων τῶν γειτόνων φυλῶν. Ἡδὴ δὲ ἐκλήθησαν καὶ εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐλληνίδων πόλεων, ἵνα βοηθήσωσιν αὐτὰς κατὰ τοῦ Κλεωνύμου καὶ τῶν ἐπιχωρίων αὐτοῦ συμμάχων. Καὶ ἠνάγκασαν τρόντι αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, θεωρηθέντες ἔκτοτε ὡς προστάται τῶν ἀσθενῶν ἐκείνων ἑλληνικῶν πόλεων κατὰ τῶν Λευκανῶν καὶ τῶν Βρεττίων· τινὲς μάλιστα τῶν πόλεων τούτων ἐδέχθησαν μετ' οὐ πολὺ καὶ ρωμαϊκὰς φρουράς. Ἄλλ' ὁ Τάρας, ὅστις ἦτο τότε ἡ μεγίστη καὶ λαμπροτάτη τῶν ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, ἂν καὶ παρεκτραπέισα εἰς πολλὴν ἠθῶν ἀκολασίαν, ἐπεχείρησε ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἐπέμβασιν ταύτην τῶν Ρωμαίων διὰ διαφόρων πλαγίων τρόπων, οἵτινες μετ' οὐ πολὺ ἐπήγαγον τὴν ἄμεσον μεταξὺ τῶν δύο πόλεων ρῆξιν. Ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἀποικιῶν ὅσαι ἐδέχθησαν ρωμαϊκὰς φρουράς ἦσαν καὶ οἱ παρὰ τὸν κόλπον τοῦ Τάραντος κειμένοι Θουρίοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Ρώμης κοινωνία εἶχε διακοπῆ διὰ ξηρᾶς ὑπὸ τῶν Λευκανῶν, οἱ Ρωμαῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ διατηρῶσι τὰς πρὸς τοὺς Θουρίους σχέσεις διὰ θαλάσσης, ἥτοι διὰ τοῦ κόλπου τοῦ Τάραντος, καὶ ἔπεμψαν ἐπὶ τούτῳ αὐτόθι ναυτικὴν δύναμιν δέκα πλοίων. Κατ' ἀρχὰς οἱ Ταραντῖνοι δὲν ἠγαντιώθησαν, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ρωμαϊκοῦ τούτου στολισκοῦ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῶν· ἀλλ' ἔπειτα προσέβαλον τὰ πλοῖα καὶ ἐξέβαλον αὐτὰ τοῦ κόλπου, πέμψαντες δὲ στρατὸν εἰς Θουρίους ἐγένοντο, διὰ τῆς συνδρομῆς τῆς αὐτόθι δημοκρατικῆς μερίδος, κύριοι τῆς πόλεως· καὶ τοὺς μὲν ρωμαίους φρουροὺς ὑποσπόνδους ἀφῆκαν, τοὺς δ' ἐπίφανεῖς πολίτας, τοὺς προηγουμένως καλέσαντας τὴν ρωμαϊκὴν φρουράν, ἀπῆλασαν καὶ διένειμαν τὰ κτήματα αὐτῶν μεταξὺ τοῦ δήμου. Ταῦτα μαθόντες οἱ Ρωμαῖοι ἔπεμψαν εἰς Τάραντα πρέσβεις ἀπαιτήσαντες τὴν κάθοδον τῶν ἐκβληθέντων ἀριστοκρατικῶν τῆς τῶν Θουρίων πόλεως, τὴν εἰς τούτους ἀπόδοσιν τῶν δημευθέντων κτημάτων καὶ τὴν εἰς τοὺς Ρωμαίους παράδοσιν τῶν ταραντίνων δημαγωγῶν, ὅσοι ἐγένοντο αἴτιοι τῆς διαλύσεως τῆς εἰρήνης. Τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ἧτις συνεκροτήθη τότε ἐν Τάραντι